

ingen Privatskole er, saa maa det offentlige modtage Børnene i sine Skoler og bringe betydelige Ofre for deres Uddannelse. Naar nu Forældre lader deres Børn undervise, ikke i de offentlige Skoler, men i private Skoler, som de selv har valgt, letter de derigennem det offentlige for en Byrde, og det falder derfor, selv set fra den rent økonomiske Side, ganske naturligt, at det offentlige yder Støtte til de private Skoler, i hvilke Børnene saaledes undervises. Det forekommer mig derfor, at det maa være en nødvendig Forudsætning for, at denne Sag kan gennemføres, at man betrygger Privatskolens økonomiske Vilkaar saaledes, at den ogsaa i Fremtiden kan vedblive at bestaa som et naturligt og berettiget, ja, som et nødvendigt Supplement til de offentlige Skoler.

Dette forekommer mig imidlertid ikke at være naaet gennem Lovforslaget, som det foreligger for dette høje Ting. Jeg er ganske enig med den ærede foregaaende Taler i, at saaledes som Forslaget blev forelagt af den højtærede Minister, var det saa ubestemt, at det i Virkeligheden ikke gav Privatskolerne nogen som helst Sikkerhed. Jeg anerkender de Bestræbelser, der har været udfoldede i det høje Folketing for at give Lovforslagets § 7 en bestemtere Affattelse, saaledes at Privatskolerne kunde føle sig bedre betryggede. Men det forekommer mig ikke, at man kan sige, at man er naaet frem til en virkelig Betyggelse. Med den højtærede Formands Tilladelse skal jeg tillade mig at oplæse de Linier i § 7, som det drejer sig om. Det hedder i denne: „Til private eksamensberettigede Skolers Gymnasie-, Real-, Pigeskole- og Mellem-skoleklasser kan der ydes Statstilskud, hvis de i deres Undervisning og hele Organisationsform staar Maal med den offentlige Skole, underkaster sig det offentlige Tilsyn og ikke gennem deres Skolepenges Størrelse eller ved deres Adgangsvilkaar og Organisation har Præg af at være bestemte for særlige Samfundslag.“ Jeg ser jo nok, at man ved denne Affattelse særlig har haft for Øje at udelukke eller i alt Fald at vanskeliggøre Dannelsen af Rigmandsskoler, og for saa vidt som dette er Formaalet, har det min fulde Sympati, thi ogsaa jeg anser egentlige Rigmandsskoler for meget uheldige, ikke saa meget maaske for de Børn, som bliver holdt ude fra disse Skoler, fordi de ikke kan betale, men i første Række for de Børn, som kommer til at gaa i disse Rigmandsskoler, og som utvivlsomt derved vil faa en meget ensidig og uheldig Opdragelse, som senere i Livet maaske

vil kunne komme til at svie til dem paa forskellig Maade. Men der er jo ikke Tvivl om, at saaledes som § 7 er affattet, indskrænker den sig ingenlunde til at udelukke Dannelsen af Rigmandsskoler, men den opstiller langt videregaaende Betingelser for, at Privatskoler kan eksistere med Støtte fra det offentlige Side. Naar der nu tales om Skolepengenes Størrelse, tales der jo slet ikke om, hvad det er for en Størrelse, der tænkes paa. Det behøver jo ikke at fortolkes paa den Maade, at det skal være en Størrelse, som kun kan overkommes af rige Folk. Man kunde tænke sig, at man vilde langt længere ned, ja, man kunde maaske tænke sig, at § 7 blev forstaaet saaledes, at hvis en Privatskole ikke stiller sig saa liberalt med Hensyn til Skolepengene, som det er foreslaaet for den offentlige Skole, hvis Privatskolen altsaa ikke giver fri Adgang til Skolen for Børn af Forældre med en Indtægt af under 4,000 Kr., saa maa den siges efter sine Skolepenges Størrelse at være bestemt for særlige Samfundslag.

Men foruden at Skolepengenes Størrelse kan faa Betydning, skal der jo ogsaa ses hen til Skolens Adgangsvilkaar og Organisation. Det er ubestemte Udtryk, og de kan strækkes langt. Det vil være muligt ud fra disse Udtryk i meget stort Omfang at udelukke Privatskoler, som efter mange Borgeres Mening røgter en fuldt ud forsvarlig, ja, endogsaa gavnlig Samfundsopgave. Men der siges heller ikke noget som helst om, hvor store Tilskuddene skal være. Paragraffen aabner altsaa Mulighed for, at man fra det offentlige Side kan indskrænke sig til ganske smaa Tilskud, saa smaa Tilskud, at det bliver aldeles umuligt for den paagældende Skole at bestaa. Altsaa Forholdet er det, at § 7, saaledes som den nu foreligger, er ganske ubestemt. Det, det kommer an paa, vil være Paragraffens Fortolkning og Anvendelse. Jeg erkender, at det er muligt at fortolke og anvende Paragraffen saaledes, at man derved kunde komme til at yde Privatskolen forsvarlige Vilkaar. Men det er ogsaa muligt at fortolke og anvende Paragraffen paa en helt anden Maade. Hvis nu Forholdet var det, at man kunde være sikker paa, at Fortolkningen og Anvendelser af Loven altid kom til at ligge i Hænderne paa Mænd, som nærede levende Interesse for Privatskolen, hvem Privatskolens Trivsel laa stærkt paa Sinde, saa skulde jeg ikke have saa meget at indvende mod Paragraffen, thi saa vilde jeg føle mig overbevist om, at de ubestemte Ord i § 7 altid